

DOCUMENT INFORMATIU

Assumpte: projecte de Llei Valenciana d'Accesibilitat Universal i Inclusiva

ANTECEDENTS DE LA NORMA	Llei 1/1998, de la Generalitat, d'Accesibilitat i Supressió de Barreres Arquitectòniques i de la Comunicació.
PROBLEMES QUE ES PRETENEN SOLUCIONAR AMB LA NOVA NORMA	<p>I) La falta d'accessibilitat és la discriminació més quotidiana que pateixen en l'actualitat les persones amb diversitat funcional, en la seua condició de persona (subjecte de drets), en la seua vida i en la seua relació social, que impedeix la seua mobilitat i minvament les seues condicions de vida, margina i exclou directa o indirectament, retalla les seues oportunitats per a una vida autònoma i, la qual cosa seria encara pitjor, en cas de no afrontar-se, perjudica les seues expectatives de futur.</p> <p>Una discriminació o situació de fet, que resulta, per tot això, intolerable i que des dels poders públics s'ha de combatre mitjançant una normativa, que no solament aporte seguretat jurídica, sinó els adequats mecanismes àgils i eficaços de control, per a eliminar i suprimir tot tipus de barreres, incloses les barreres de la comunicació.</p> <p>Atés que totes les persones tenen el dret a accedir, en condicions d'igualtat i sense discriminació, a tots els actes, activitats, esdeveniments, productes i béns, edificis, equipaments i infraestructures, sistemes i mitjans de transport, espais urbanitzats, tecnologies i recursos naturals.</p> <p>Es pretén:</p> <p>Adequar la normativa autonòmica, a les exigències d'accessibilitat i el principi d'accessibilitat universal, que es reconeixen i defineixen respectivament en la Convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat, aprovada per l'ONU el 13 de desembre</p>

de 2006, i l'article 2. k) del Text Refós de la Llei General de drets de les persones amb discapacitat i de la seua inclusió social, aprovat per Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre.

II) L'accessibilitat afecta a tots

L'accessibilitat universal, tradicionalment lligada a les persones amb discapacitat o diversitat funcional, té un concepte universalista, tant en els subjectes, com en els objectes i entorns afectats. Amb una població que envelleix amb rapidesa, tant a les ciutats, com en el medi rural, cal partir d'una estimació de l'EDAT (Enquesta de Discapacitat, Autonomia personal i situacions de Dependència - 2008) i de l'Organització Mundial de la Salut, que posen de manifest l'increment de l'esperança de vida i que prop d'un 15% de la població té algun tipus de discapacitat, encara que aquesta no es trobe qualificada i reconeguda oficialment.

Es pretén:

Dotar a la Comunitat Valenciana d'un marc jurídic, amb mesures i instruments de planificació que facen possible el canvi de paradigma: des d'un model de mera eliminació de barreres i promoció de l'accessibilitat a un marc jurídic en el qual es garantisca l'accessibilitat universal i integral, per a totes les persones.

A aquest efecte, s'ha de garantir una perspectiva comunitària *transgeneracional (que inclou tant a persones de qualsevol edat: majors, xiquets i xiquetes, etc.) i de gènere, per a satisfer les necessitats humanes i comptar amb espais i serveis públics accessibles i amigables, de desenvolupament ple de relacions humanes.

III) L'accessibilitat és una qüestió de drets humans.

Amb la incorporació en el nostre ordenament de la

Convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat, aprovada per l'ONU el 13 de desembre de 2006, el dret a la igualtat i no discriminació (art. 5), l'accessibilitat (art. 9), el dret a viure de manera independent (art. 19) i la mobilitat personal (art. 20), constitueixen drets humans.

En l'àmbit estatal, es va aprovar el Text Refós de la Llei General de drets de les persones amb discapacitat i de la seua inclusió social, aprovat per Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, i en diverses Comunitats Autònomes s'ha procedit a promulgar Lleis d'accessibilitat, de segona generació, adaptades a aquests postulats.

Es pretén:

Garantir, en concret, el dret d'igualtat, mobilitat, autonomia personal, de comunicació accessible i vida autònoma o independent de les persones amb discapacitat o diversitat funcional, exigint les condicions bàsiques d'accessibilitat i no discriminació per a l'accés i utilització de tots els espais públics i edificacions, mitjans de transport, oficines públiques i serveis a la disposició de la ciutadania o del públic, així com en les telecomunicacions i diferents àmbits d'aplicació, d'acord amb la citada Llei general (Disposició addicional tercera), que prescriu, en tot cas, la seua exigibilitat des del 4 de desembre de 2017.

IV) L'accessibilitat és una condició necessària per al gaudi de qualsevol dret.

Fins ara, la inacció -en alguns casos-, la falta d'assumpció de competències i una distribució de competències no prou clara o explícita han sigut motiu d'impunitat d'accions contràries i/o que no garanteixen l'accessibilitat plenament.

La Constitució reconeix i garanteix -a més de considerar un valor superior- la igualtat de totes les persones, encomanant amb caràcter genèric als poders públics promoure les condicions perquè la

llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en què s'integren siguen reals i efectives (article 9.2).

En concret, l'Estat es reserva la competència per a establir la regulació de les condicions bàsiques que garantisquen la igualtat de tots en l'exercici dels drets (article 149.1.1a), corresponent l'execució de les matèries no atribuïdes o transversals a les Comunitats Autònomes, en virtut dels seus respectius Estatuts.

Els mandats de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i carta de compromisos ciutadans, que es recullen en l'art. 10.3 especialment amb les persones amb diversitat funcional, contempla com una actuació primordial la defensa dels drets i, entre ells, els d'igualtat d'oportunitats i l'accessibilitat universal.

No obstant això, el protagonisme que ha d'exercir la Generalitat, a aquesta labor han d'incorporar-se totes les entitats i administracions que constitueixen la nostra organització territorial, per a garantir els drets de la ciutadania i atendre en particular les circumstàncies que concórreguen en el seu àmbit local.

De tot això es desprén que l'accessibilitat és competència de tots i de cadascun en el seu àmbit, havent de vetllar amb adequades mesures de control de la Generalitat (segons una distribució competencial departamental) i les entitats locals, que són les més pròximes als ciutadans.

Es pretén:

Establir un quadre clar i precís de les competències de la Generalitat i dels Ens Locals en una matèria que és transversal, com és el desenvolupament, promoció i garantia de les condicions d'accessibilitat universal en tots els àmbits.

V) Risc de proliferació de normes.

La futura llei que ha de garantir l'accessibilitat universal, integral i plena en la Comunitat Valenciana no naix "ex novo", ve precedida de normes importants en el nostre àmbit comunitari, com és la Llei 9/2009, de 20 de novembre, de la Generalitat, d'Accessibilitat Universal al Sistema de Transport de la Comunitat Valenciana, així com d'una important norma reglamentària de caràcter transversal: el Decret 65/2019, de 26 d'abril, del Consell, de regulació de l'accessibilitat en l'edificació i en els espais públics.

D'altra banda, es corre el risc de crear amb cada llei una xarxa més frondosa de normes en el nostre ordenament; pel que cada llei hauria de contemplar, en la mesura del possible, l'harmonització, refundició, integració de normes vigents i derogació de normes singulars.

Es pretén:

1r) Desenvolupar normativament les condicions bàsiques d'accessibilitat, a fi d'assegurar aquestes, d'acord amb el principi d'accessibilitat universal en els entorns, processos, béns, productes i serveis, així mateix conforme al que es disposa en la Llei 27/2007, de 23 d'octubre, per la qual es reconeixen les llengües de signes espanyoles i es regulen els mitjans de suport a la comunicació oral de les persones sordes, amb discapacitat auditiva i sordcegues.

A tal fi, la futura llei que garantisca l'accessibilitat girarà sobre 7 grans eixos o àmbits materials:

1. SERVEIS ESSENCIALS I ACCÉS INCLUSIU A L'ESTAT DE BENESTAR

- Educació /Universitat
- Serveis Socials
- Polítiques d'ocupació
- Sanitat:
 - Atenció primària i especialitzada

- Farmàcies i altres serveis sanitaris

2. HABITATGE I MOBILITAT

- Accessibilitat en edificis d'ús residencial
- Accessibilitat en el transport i serveis públics

3. ESPAIS PÚBLICS

- Espais naturals
- Espais urbans
- Instal·lacions d'ús públic
- Establiments comercials i recintes firals

4. OCI, CULTURA I ESPORTS

- Museus accessibles
- Biblioteques accessibles
- Altres serveis de difusió i exposició de la cultura
- Accessibilitat i inclusió en instal·lacions esportives i equipaments poliesportius

5. ADMINISTRACIÓ PÚBLICA I JUSTÍCIA

- Promoció d'ús de tecnologies de la informació i la comunicació en la relació amb l'Administració i la ciutadania
- Accessibilitat en els elements d'informació i senyalització

6. MITJANS DE COMUNICACIÓ I TELECOMUNICACIONS

- Accessibilitat en la comunicació en productes i serveis relacionats amb la societat de la informació, llocs web públics i per a dispositius mòbils
- Esdeveniments accessibles

7. BÉNS DE CONSUM

- Establiments comercials
- Accessibilitat en els productes d'ús general de consum

2n) D'altra banda, es contempla la integració normativa i derogació de l'actual Llei 12/2003, de 10 d'abril, de la Generalitat, sobre gossos d'assistència per a persones amb discapacitats, de manera que la seua regulació quede integrada dins d'un Títol específic de la Llei de garantia de l'accessibilitat universal.

VI) Implementació del diàleg civil i de la participació social com a garantia de l'accessibilitat plena

Reconeixent la importància de l'accessibilitat a l'entorn físic, social, econòmic i cultural, a la salut i l'educació i a la informació i les comunicacions, perquè les persones amb discapacitat o diversitat funcional i totes les persones en situació vulnerable puguin gaudir plenament de tots els drets humans i les llibertats fonamentals, un axioma fonamental per a garantir l'autonomia personal i una societat inclusiva és que no s'ha de fer res a favor de les persones amb discapacitat, sense comptar i tindre en compte a les persones amb discapacitat.

La participació i inclusió plenes i efectives en la societat i el diàleg civil vénen reconeguts en l'art. 4.4 de la Llei 11/2003, de 10 d'abril, de la Generalitat, sobre l'Estatut de les persones amb discapacitat, i definida com "el principi en virtut del qual les organitzacions representatives de persones amb discapacitat i de les seues famílies participen, en els termes que estableixen les lleis i altres disposicions normatives, en l'elaboració, execució, seguiment i avaluació de les polítiques oficials que es desenvolupen en l'esfera de les persones amb discapacitat" (art. 2.n) Text refós).

Es pretén:

Establir òrgans i vies de participació social, a nivell autonòmic i local, per a garantir la implicació de tots els poders públics, la implicació de tota la societat i la veu de les organitzacions més representatives que agrupen les persones amb discapacitat o diversitat funcional, a fi que es tinga en compte les necessitats d'aquestes persones i que la que l'accessibilitat siga integral, arribe a tots els àmbits i siga una realitat en tots els espais, instal·lacions i serveis de la Comunitat Valenciana, com una realitat que s'imposa: des del local a l'universal.

VII) Potestat sancionadora

La Llei 27/2018, de 27 de desembre, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera, i d'organització de la Generalitat, introduirà una Disposició transitòria cinquena en la Llei 11/2003, de 10 d'abril, de la Generalitat, sobre l'Estatut de les persones amb discapacitat, que estableix:

Una vegada expirats els terminis màxims d'exigibilitat de les condicions bàsiques d'accessibilitat i no discriminació establits a la disposició addicional tercera del Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seua inclusió social i en un terme no superior a dos anys des d'aquesta finalització, el Consell de la Generalitat instarà la regulació legal del règim d'infraccions i sancions en matèria d'igualtat d'oportunitats, no discriminació i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat en la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que es preveu a l'article 78 del citat Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre. Aquesta regulació continuarà, a més, l'expressa previsió que els ingressos recaptats, a data de tancament dels pressupostos anuals, procedents de les multes pecuniàries imposades en virtut del citat procediment sancionador, fers en via administrativa o confirmades per sentència judicial ferma, queden afectes a un fons finalista de distribució transversal entre les diferents conselleries i siguen destinats al compliment de fins dels programes i línies d'actuació en matèria d'accessibilitat universal en cada exercici.

Ese pretén:

Complir aquest mandat normatiu de les Corts i garantir els drets d'igualtat i d'accessibilitat universal, amb un quadre d'infraccions i sancions, que resulte operatiu en la nostra Comunitat Autònoma, de manera que siga la Conselleria competent per raó de la matèria, que està en condicions d'exercir el control

	<p>administratiu, qui puga exercir la potestat sancionadora; així com una sèrie de mesures reguladores en compliment del que es preveu en la citada Llei de mesures.</p> <p>Així mateix, les Entitats Locals, dins de les seues competències i àmbit territorial, exerciran la potestat sancionadora en dues matèries específiques, com són: l'ús indegut de la targeta d'estacionament de vehicles que traslladen a persones amb discapacitat i de les persones amb discapacitats acompanyades de gos d'assistència a espais, establiments i transports dins del seu àmbit territorial.</p>
<p>NECESSITAT I OPORTUNITAT DE LA SEUA APROVACIÓ</p>	<p>Es pot resumir en deu punts els motius que justifiquen la promulgació d'una nova Llei valenciana de l'accessibilitat universal i inclusiva:</p> <p>1) Han transcorregut més de vint anys des de la promulgació de la Llei 1/1998, de 5 de maig, d'accessibilitat i supressió de barreres arquitectòniques, urbanístiques i de comunicació.</p> <p>Aquesta Llei, al costat de la Llei 9/2009, de novembre, de la Generalitat, d'Accessibilitat Universal al Sistema de Transport de la Comunitat Valenciana, no cobreixen tots els àmbits de l'accessibilitat universal, que exigeix almenys mesures específiques en els següents àmbits no regulats per normativa autonòmica:</p> <ul style="list-style-type: none">- Relacions amb les administracions públiques (Generalitat i l'EE.LL.)- Béns i serveis a la disposició del públic <p>2) S'ha de procedir a un canvi de paradigma. No sols passar d'una llei de promoció i foment de l'accessibilitat a una llei d'accessibilitat universal; sinó una Llei que al costat de l'eliminació i supressió de barreres, garantisca el dret de mobilitat i compliment de condicions i les exigències d'accessibilitat amb els ajustos raonables i mecanismes adequats.</p> <p>3) La Generalitat ha d'exercir les competències</p>

legislatives, en matèries de competència exclusiva i desenvolupar aquelles altres que li són conferides per l'ordenament jurídic estatal.

En concret:

- actualitzar la terminologia obsoleta dels nivells d'accessibilitat (nivell adaptat, nivell practicable i nivell convertible) de la Llei 1/1998, de 5 de maig, d'accessibilitat i supressió de barreres arquitectòniques, urbanístiques i de comunicació, conforme a la normativa vigent (infraestructures accessibles i de toleràncies admissibles).

- completar i desenvolupar el que es disposa en el Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei General de drets de les persones amb discapacitat i de la seua inclusió social, que li confereix potestats i obligacions en matèria d'accessibilitat universal en arts. 34 (mesures públiques d'accessibilitat), 66.2 (cost d'ajustos raonables), 68 (mesures d'acció positiva), 70 (plans de qualitat), 71 (plans d'investigació, desenvolupament i innovació) i 78 (règim d'infraccions i sancions).

4) S'ha de disposar d'un adequat quadre d'infraccions i sancions, sent l'actual de la Llei 1/1998, de 5 de maig, d'accessibilitat i supressió de barreres arquitectòniques, urbanístiques i de comunicació, obsolet, inoperatiu i no adaptat a la normativa i reglamentació vigent.

5) S'ha de disposar de nous instruments legals, normatius i administratiu adequats (estudis d'impacte d'accessibilitat), mesures de planificació no sols en matèria d'urbanisme (plans municipals d'actuació), sinó plans especials en determinats àmbits i per a diferents tipus de diversitat funcional, com puga ser adaptació d'espais socioculturals, museus, oficines públiques, d'informació i de reclamacions d'empreses i entitats privades, etc.), dins de l'àmbit autonòmic i local.

6) La mesura legislativa (Llei valenciana

d'accessibilitat universal i inclusiva) és coherent amb la concepció de drets humans, que ha vingut a implantar la Convenció internacional sobre els drets de les persones amb discapacitat, aprovada per Nacions Unides el 13 de desembre de 2006 i l'extensió del principi d'accessibilitat universal.

7) La mesura legislativa (Llei valenciana d'accessibilitat) és així mateix congruent amb l'Estratègia Europea sobre Discapacitat 2010-2020: un compromís renovat per a una Europea sense barreres.

L'accessibilitat constitueix “una pedra angular d'una societat integradora basada en la no discriminació” (Resolució del Consell 2008/C 75/01), i es considera un principi horitzontal en totes les accions, procediments, processos i entorns.

Des d'aquest punt de vista, l'accessibilitat és una condició prèvia i necessària a la participació i a la integració en la societat, per la qual cosa s'ha d'actuar a través de tota mena d'instruments legislatius, que proporcionen mesures i accions encaminades a garantir la plena accessibilitat.

8) La Convenció internacional, que ha tingut la seua plasmació en el Dret estatal (Text Refós de la Llei General de drets de les persones amb discapacitat i de la seua inclusió social, aprovat per Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre), ja ha sigut desenvolupada i aplicada, amb la necessària posada al dia de la seua legislació amb lleis de nova generació en altres comunitats autònomes.

9) L'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana estableix com un dels àmbits primordials d'actuació de la Generalitat: la no discriminació i drets de les persones amb discapacitat i les seues famílies a la igualtat d'oportunitats, a la integració i a l'accessibilitat universal en qualsevol àmbit de la vida pública, social, educativa o econòmica (art. 10.3 EACV).

10) Per la seua transcendència i impacte social, a

	<p>més del diàleg civil, en la seua fase prèvia d'elaboració (projecte de llei) comptant la participació de les entitats del Tercer Sector (Diversitat Funcional), dels agents socials i de les entitats locals; ha de preveure, en el seu cas, un Consell de Participació i idèntica participació social en l'execució, seguiment i avaluació de les polítiques que es desenvolupen per a garantir les condicions d'accessibilitat.</p>
OBJETIUS DE LA NORMA	<p>El projecte de llei té per objecte:</p> <p>a) Garantir el dret de les persones amb diversitat funcional a la igualtat d'oportunitats i a l'accessibilitat universal en qualsevol àmbit de la vida pública, social, educativa o econòmica, conforme a la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat i l'article 10, apartat 3, de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.</p> <p>b) Garantir la integració en el marc normatiu autonòmic de les condicions bàsiques d'accessibilitat en tots els entorns, processos, béns, productes i serveis, conformement a les prescripcions de la normativa bàsica estatal, sense perjudici de les mesures addicionals o de suport que es puguen establir en l'àmbit autonòmic per a persones amb discapacitat i diversitat específica.</p> <p>c) Establir el règim d'infraccions i sancions de les condicions bàsiques d'accessibilitat universal i no discriminació en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, que garantisquen la plena protecció de les persones amb diversitat funcional i el seu dret a la vida independent.</p>
POSSIBLES SOLUCIONS ALTERNATIVES REGULADORES I NO REGULADORES	<p>En apartats anteriors, s'ha justificat la necessitat i oportunitat d'aquest projecte normatiu.</p>

	<p>No cap la mera modificació de la vigent Llei 1/1998, de la Generalitat, d'Accessibilitat i Supressió de Barreres Arquitectòniques i de la Comunicació, redactada fa més de vint anys, en un determinat context i amb una finalitat limitada, com era facilitar l'accessibilitat al medi físic, a través de mesures de promoció de l'accessibilitat i eliminació de barreres.</p> <p>Els nivells d'accessibilitat (adaptat, practicable i convertible), que estableix aquesta Llei es troben superats.</p> <p>Des de l'aprovació de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i la seua inclusió social i els Reials decrets que estableixen les condicions bàsiques d'accessibilitat, s'ha de garantir aquestes i, quan no siga possible en un cas particular, la realització d'ajustos raonables, que en tot cas garantisquen i possibiliten l'accessibilitat a les persones amb diversitat funcional i la màxima adequació a les condicions bàsiques de garantia de l'accessibilitat universal.</p> <p>S'ofereix una Relació de normativa estatal reguladora de condicions bàsiques d'accessibilitat:</p> <ul style="list-style-type: none">- Reial decret 505/2007, de 20 d'abril, pel qual s'aproven les condicions bàsiques d'accessibilitat i no discriminació de les persones amb discapacitat per a l'accés i utilització dels espais públics urbanitzats i edificacions- Reial decret 1494/2007, de 12 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament sobre les condicions bàsiques per a l'accés de les persones amb discapacitat a les tecnologies, productes i serveis relacionats amb la societat de la informació i mitjans de comunicació social- Reial decret 1544/2007, de 23 de novembre, pel qual es regulen les condicions bàsiques d'accessibilitat i no discriminació per a l'accés i utilització de les maneres de transport per a persones amb discapacitat
--	---

- Reial decret 1612/2007, de 7 de desembre, pel qual es regula un procediment de vot accessible que facilita a les persones amb discapacitat visual l'exercici del dret de sufragi.

- Reial decret 173/2010, de 19 de febrer, pel qual es modifica el Codi Tècnic de l'Edificació, aprovat pel Reial decret 314/2006, de 17 de març, en matèria d'accessibilitat i no discriminació de les persones amb discapacitat

D'altra banda, dins de l'ordenament jurídic valencià, amb l'aprovació del Decret 65/2019, de 26 d'abril, del Consell, de regulació de l'accessibilitat en l'edificació i en els espais públics, s'ha deixat d'emprar els nivells d'accessibilitat de la Llei 1/1998, de la Generalitat, utilitzant-se la terminologia concorde de condicions bàsiques d'accessibilitat, ajustos raonables i toleràncies admissibles, a fi de garantir l'accessibilitat universal.

Com tota llei de caràcter general, que requereix d'un desenvolupament reglamentari i mesures per a la seua implantació i aplicació, la futura llei té com a finalitat garantir els drets de les persones amb diversitat funcional i, per extensió, de totes les persones (encara que no tinguen un reconeixement oficial del grau de discapacitat), donat els termes de la "accessibilitat universal", que es refereix a tots els subjectes o persones físiques i a tots els àmbits d'aplicació i, per tant, a tots els espais, entorns, instal·lacions, edificis, productes, serveis o processos, inclosos els sistemes d'informació i de comunicació.

Així mateix, l'objecte de la Llei és donar cobertura a l'actuació administrativa, tant de promoció, com de control i potestat sancionadora, en cas d'infracció o incompliment del que es disposa en la norma.

A tal fi, es pretén recollir i donar cobertura als diferents tipus de mesures administratives:

- Mesures contra la discriminació
- Mesures de foment
- Mesures d'acció positiva

	<ul style="list-style-type: none">- Mesures de control administratiu (previ i post)- Mesures en matèria de formació i de sensibilització- Mesures en matèria de contractació pública- Mesures d'ordre sancionador (quadre d'infraccions i sancions).
--	---

15/06/2020